

ABONNEMENT

Pour un an: 2 Dolars

Edition spéciale: 500 Ptrs.

ADRESE

"İdjtihad,, Constantinople

Téléph: St. 865

xxvème ANNÉE

15 Mars 1930

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca

İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

Mo: 293

ABONEMAN:

Seneliği [24Nushâ] Türkiye için 2 1/2, Âlâ kâğıdı lısı 5 Liradır

İDAREHANESİ

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi:

1904 — Genève

Yirmi beşinci sene

15 Mart 1930

Hükümetimize ve Gazimize
Avrupadan nazar

LE MIRACLE TURC

Yazan : K. S. Chantitch - Chandan

İşte bir küçük kitab, ki bir fotoğraf objektifi olmayı murad etmiştir. Bir insanın fotoğrafının kendisinden güzel olması bence en çirkin bir şeydir, en güzel fotoğraf aslının aynı olandır. Bu küçük kitabı yazan benim fikrimde bulunmuştur. M. Chandan *La Turquie*

La doctrine du Coran trace une ligne de démarcation infranchissable entre les Turcs et les chrétiens. D'après le chériat qui divise le monde en deux domaines: celui qui est soumis à l'İslam et celui qui ne lui est pas soumis; en principe, l'état de guerre règne entre les habitants de ces deux domaines.

Satırlarını yazarken dünkü Türkiye'nin psikologyasını sezmiştir.

Müslümanların derdlerinin esası bu -

Kıyafette değişme:
Konyalı bir tacir
1923 de [1]

Aynı zat 1925 de

Aynı zat bu gün

Eski ve yeni geyinme tarzı Türk kadınları şehirlerde ve kasabalarda çarşafı örtülürlerdi

d'autrefois bahsında Hilafetle meşğul oluyor Bunda isabet ediyor :

gelsin!» muhal görünece cesaret eder, [**] iradesi, ancak du'alara inanan ve son imparatorunun parça barça edilmiş cenazesini, bihude tefne dalları altında defn etmekle sukutunun tesellisini bulan bir sehre karşı cehdleri tevhid eder.

[*] Bu resimler Faik Sabri Beyin Türkiye coğrafyası'ndan alınmıştır. 293 numaralı «İctihad» da «Türkiye coğrafyası» makalemize. bakın.

[**] Onnn oğlu da

کشور دهر گرفتیم بهمت آسان
کرچه دشوار نماید بتو آسانی ما.

demışdi .

rasıdır. Muhammedîler, İsevîleri yalnız kendilerine muhasım bir unsur tanımakla kalmış olsalardı hatar ve zararları çok büyük olmayacaktı. Muhammedî İsevîyi kendisinden çok aşağı görmüştür; ondan gelen ni'meti de nikmeti de aynı derecede istikrahla karşılamıştır. Bu zihniyyet müslümanlar için çok vahim bir zihniyyet teşkil ediyordu. İsevîlerin üç asırdan beri mağlûbı olmamız bu zihniyyeti izaleye kâfi gelmedi. Sevinmeliyiz ki bu zihniyyet yıkılmaya yüz tutmuş bulunuyor:

Müellif, kitabında *Tanzimat* hareketini, *İttihad* ricalinin, fikri ve siyasi hâl ve vazî'ni gözden geçirdikten sonra

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin açtığı teceddüd devrine geçiyor . Burada bu askerî dehanın ictimâ'î mes'elelerde de aynı derecede geniş ve muhit bir nazar sahibi olduğunu subut mertebesine var-
dırıyor.

Muharrir diyor:

Il est à remprquer l' existence d'une diver-
gence d'opinion sur les réformes sociales en
Turquie de même que sur la personnalité de
Moustapha Kemal pacha. Suivant les uns, la
bonne réussite
des réformes en
Turquie est due
à la force dic-
tatoriale . Dans
l'opinion des
autres, elle n'est
qu'une résultan-
te d'un désir
commun de la
nation turque
elle-même dont

la naissance est due à l'influence de l'Occident
avec lequel la Turquie est depuis fort longtem-
ps en relation. Donc, disent ce, derniers,
dans la circonstance le rôle de Moustapha Ke-
mal s'est réduit tout simplement de stimuler
et de provoquer une manifestation de ce qui
était le désir du peuple Turc. Quoiqu'il en
soit, pour notre part, nous pensons que si les
réformes qui devaient surmonter toute une
série d'obstacles, dont les principaux: le préju-
gé et la superstition — résultat de la religion
islamique et les habitudes et les coutumes otto-
manes — étaient acceptées par le peuple turc
c'était grâce à la grande habileté et les bonnes
manœuvres employées par Moustapha Kemal
pacha.

Loin de nous le désir de flatter le grand
réformateur turc et, sans avoir à craindre de
nous tromper, nous pouvons dire que Moustapha
Kemal pacha est un homme du siècle. Son
génie militaire et politique est incontestable
Il appartient donc dans l'histoire à la lignée des
grands capitaines. L'abrogation des capitulat-
ions est une véritable victoire internationale.

Bu satırlardan sonra, Muharrir ilave
ediyor :

«Yunaniler üzerine ihraz edilen za-
ferden sonra Mustafa Kemal türklerin
ruhu oldu . Türkiyenin müncisi oldu .

Bil'ahere islahatin fi'le çıkmasını mute-
akib istikbalin haliki oldu. Türkler ona
bir resul nazarile bakarlar ...»

Kitabın tamamını okumayı tavsiye
ede biliriz. Hulusi kalb ile yazılmış ol-
duğuna ka'iliz. « Loin de nous le desir
de flatter le grand réformateur...» diyor,
zaten Büyük Pişuvanın böyle şeyle-
re iltifat etmeyeceği ma'lumdur. Kitabın
metninin 180 inci son sahifesi muztarib,
mubhem ve endişelidir. Her halde Tür-

kiyenin ve Bü-
yük Pişuvası-
nın hayrhahı
ve hayranı ol-
duğu mu'el-
lîfin her keli-
mesinden his
olunuyor . Bu
bir kıymet ve
kudretidir.

AB. DJ.

GALİLEYE

Sen can gözünle bin güneşin gördüm üfkünü,
Ey iktidarı muztarib, ey aczi müktedir .
Yok iltifatı hakka muhiti zalumunun :
Zulmet içinde körle gören bir değilmi dir ?

3 K. sani 1929 Ank. A. D.

ELEMLİ TEFEKKÜRLER

Ihsanı ezel ye's imiş ashabı zekâya,
Takdiri Hüda rahatı vermiş humekaya,
Bir şeyle teselli bulamaz her kim ederse
Dikkatle nazar şivei hunini kazaya.
Bi kaydii mutlakla sema sâkimü sâkit;
Düşmem, düşmem dağdağai havfı recaya.

En canlı delilim bile bu kudreti ikna;
Bigâne kalır sanma lisanım « Acaba ? » ya
Hilkatte terehhüm ne kadarmış bunu anlar
Bir kerre bakan sahai pürhuni seraya.

Bilmem bana kim gösterecek semti necatı;
Rehperlerimin hepsi esir oldu amaya.

Manayı tahakkümle güler vechi meşîyyet
Baktıkça semavata çıkan bunca du'aya.

Ruhumdaki isyanları teskin edemem ben,
Rumal olamam süddei dergâhı rizaya.

Ukbada da cari ise dünyadaki ahkâm
Cinnetle müsavi götürürüm meyli bakaya.

Ben akli zaifimle bu şurişlere düştüm,
Allah selâmet vere erbabı dehaya.

Zencirini öp her delinin, gıptamı arzet!
« Uğrarsa saba rahın eğer » dâri şifaya.

TOKADİ ZADE ŞEKİB